

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/44/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116011898
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8116011898.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Jaroslava Bugeľa na verejnom zasadnutí konanom dňa 21. decembra 2016, v trestnej veci obž. O. R. a spol. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona, o odvolaní prokurátora a obž. O. R. proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/103/2016 zo dňa 15. novembra 2016, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

u k l a d á :

obžalovanému O. R., nar. XX.XX.XXXX v Y., trvale
bytom Y., O. č. XX,
t. č. v ÚVV a ÚVTOS Prešov

Podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l/ Trestného zákona, § 37 písm. m/ Trestného zákona, § 38 ods. 5 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 5 (piatich) rokov a 6 (šiestich) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody z a r a ď u j e do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

obžalovanému R. B., nar. XX.XX.XXXX v Y., trvale
bytom Y., T. č. XXXX/XX,
t. č. v ÚVV a ÚVTOS Prešov

Podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l/ Trestného zákona, § 37 písm. m/ Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody z a r a ď u j e do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie obžalovaného O. R..

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/103/2016 zo dňa 15. novembra 2016 boli obžalovaní O. R. a R. B. uznaní vinnými zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 2.7.2016 asi o 03.30 hod. v Prešove v blízkosti stĺpa verejného osvetlenia č. 1798 pri cyklistickom chodníku pri rieke Torysa v smere k mestskej hale, po predchádzajúcej vzájomnej dohode, pod vplyvom alkoholu obvinený R. B. rukami zvalil poškodeného S.. J. K. na zem, kde tento spadol na chrbát, kde ho obžalovaný B. kolenom priľahol v oblasti hrudníka a rukami mu držal telo, aby sa nemohol hýbať a vtedy mu obžalovaný O. R. z ruky vytrhol igelitovú tašku, ktorej obsah ihneď vysypal na zem a z neho vybral telefón zn. Samsung Galaxy S5 v hodnote 246,- Eur a z peňaženky vybral hotovosť 180,- Eur, s ktorou sa následne obaja obžalovaní rozdelili, pričom k zraneniu poškodeného nedošlo.

Za to bol obžalovanému O. R. podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 36 písm. l/ Tr. zákona, § 37 písm. m/ Tr. zákona, § 38 ods. 2 Tr. zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona bol obžalovaný pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zákona súd obžalovanému uložil aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Obžalovanému R. B. prvostupňový súd podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 36 písm. l/ Tr. zákona, § 37 písm. m/ Tr. zákona, § 38 ods. 2 Tr. zákona uložil trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zákona bol výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložený a zároveň uložený probačný dohľad nad správaním sa obžalovaného v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zákona súd určil skúšobnú dobu podmienenečného odsúdenia s probačným dohľadom v trvaní 5 (päť) rokov.

Podľa § 51 ods. 3 písm. b/ Tr. zákona bolo obžalovanému uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zákona obž. B. súd uložil ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku okresný súd zaviazal spoločne a nerozdielne obidvoch obžalovaných nahradiť škodu vo výške 180,- Eur poškodenému S.. J. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T., R. č. X.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie prokurátor a obž. R. a to len do výroku o treste.

Obž. O. R. prostredníctvom svojho obhajcu pôvodne napádal aj výrok o náhrade škody, pričom v neskoršom písomnom podaní odvolanie v tejto časti vzal späť. Vo vzťahu k výroku o treste tento považuje za neprimerane prísny. Od vznesenia obvinenia plne spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní a ku spáchaniu skutku sa priznal a oľutoval ho. Chce zároveň nahradiť poškodenému spôsobenú škodu. Požiadal aj pri preštudovaní spisu o konanie o dohode o vine a treste, pričom prokurátor o uvedenom návrhu nerozhodol. Má za to, že splnenie úlohy uloženého trestu bolo možné dosiahnuť aj uložením trestu odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a vec vrátiť na nové konanie a rozhodnutie.

Prokurátor sa nestotožňuje s trestami uloženými obom obžalovaným. Poukazuje na predchádzajúce priestupkové potrestania a odsúdenia obžalovaných, pričom obž. R. sa novej trestnej činnosti dopustil krátko potom ako bol prepustený z výkonu trestu. Hodnotí osoby obžalovaných ako aj spôsob spáchania

trestného činu a doteraz uložené tresty ani u jedného z obžalovaných nespĺnili svoj účel. Obžalovaní sa opakovane dopúšťajú rovnakých trestných činov a tým, že im bol terajšími rozsudkom uložený mierny trest, v žiadnom prípade nie je ochranou spoločnosti pred ich ďalším protiprávnym konaním. Navrhol u obidvoch obžalovaných zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a vec vrátiť na nové konanie a rozhodnutie.

Na základe takto podaných odvolaní krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku a dospel k nasledovnému záveru.

Úvodom krajský súd v tejto trestnej veci konštatuje, že obžalovaní O. R. a R. B. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 15. novembra 2016, po zákonom poučení, urobili vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, t.j. že sú vinní zo páchania skutku, ktoré bolo po splnení procesného postupu podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Tr. poriadku, a po návrhu prokurátora prijaté súdom, s tým, že dokazovanie v rozsah v akom sa obžalovaní priznali ku skutku sa nevykoná.

Vychádzajúc z ust. § 257 ods. 5 Tr. poriadku a § 371 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku, po preskúmaní trestného spisu, odvolací súd konštatuje, že nezistil zásadné porušenie práva obžalovaných na obhajobu vo vzťahu k prijatému vyhláseniu výroku o vine.

Keďže v danej trestnej veci boli podané odvolania len čo do výroku o treste, krajský súd nezistiac dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Tr. poriadku, preskúmal len napadnuté výroky o treste.

Krajský súd v tejto súvislosti z dôvodu neopakovania už raz uvedených skutočností poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku týkajúce sa hodnotenia osôb obžalovaných a ich predchádzajúcej trestnej a priestupkovej minulosti.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa ods. 3, trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zákona, pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery pre obžalovaných okresný súd prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatela, jeho pomery, ako aj možnosti jeho nápravy.

U oboch obžalovaných prvostupňový súd považoval za poľahčujúcu okolnosť ich priznanie, ako aj to, že svoje konanie oľutovali (§ 36 písm. l/ Tr. zákona) a za príťažujúcu okolnosť tú skutočnosť, že už boli za trestný čin odsúdení (§ 37 písm. m/ Tr. zákona). S uvedeným hodnotením sa stotožnil aj krajský súd.

Pri rozhodovaní o druhu trestu a jeho výmere súd prvého stupňa u obžalovaného O. R. bol toho názoru, že vzhľadom na doterajší život obžalovaného, ako aj skutočnosť, že pred spáchaním skutku už bol vo výkone trestu odňatia slobody, pričom uvedený skutok spáchal obžalovaný O. R. len necelé štyri mesiace po vykonaní predchádzajúceho trestu odňatia slobody, nemožno od neho dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. V danom prípade na prevýchovu páchatela je nutné uložiť trest, ktorý je spojený s obmedzením osobnej slobody, keďže u obžalovaného nebadáť snahu po náprave a vôľu viesť riadny život, pričom jeho ponechanie na slobode by bolo rizikom ohrozujúcim záujem spoločnosti na ochrane právom chránených záujmov. Na základe uvedeného mu okresný súd uložil trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) roky nepodmienečne.

Je potrebné uviesť, že prvostupňový súd správne rozhodol o druhu trestu, teda o treste odňatia slobody, avšak nesprávne určil jeho výmeru. Ako už uviedol okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, obž. O. R. bol rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 28.2.2007, sp. zn. 6T/151/2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3To/34/2007 zo dňa 3.10.2007 odsúdený okrem iného aj za zločin ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Tr. zákona (z.č. 140/1961 Zb.), za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov a 6 mesiacov v II. NVS, ktorý vykonal dňa 4.7.2012.

V zmysle § 38 ods. 5 Tr. zákona, pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu; v takom prípade sa ustanovenie odseku 4 nepoužije.

Vychádzajúc z uvedeného mal preto prvostupňový súd ukladať trest, pričom za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona je možné uložiť trest odňatia slobody na 3 až 8 rokov, po zákonom zvýšení dolnej hranici trestnej sadzby o jednu polovicu - § 38 ods. 5 Tr. zákona, v rozmedzí 5 rokov a 6 mesiacov až 8 rokov.

Zistiac uvedené krajský súd na podklade odvolania prokurátora podaného v neprospech obž. O. R., zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám uložil obžalovanému trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov a 6 mesiacov, pričom, zhodne ako okresný súd, obžalovaného pre výkon takto uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, keďže v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, a to v trestnej veci Okresného súdu Prešov sp. zn. 0T/83/2015. Odvolací súd po zvážení všetkých ďalších pri rozhodovaní o výmere trestu do úvahy prichádzajúcich okolností, s prihliadnutím najmä na osobu obžalovaného a zistenie, že u obžalovaného nešlo o ojedinelé vybočenie z riadneho spôsobu života (4 záznamy v registri trestov) má za to, že takto uložený trest odňatia slobody spĺňa všetky kritériá uvedené v § 34 Tr. zákona, tak z pohľadu individuálnej, ako aj generálnej prevencie.

Ohľadne obž. R. B. súd prvého stupňa dospel k presvedčeniu, že vzhľadom na jeho priznanie a oľutovanie trestného činu, ako aj jeho doterajší život, nie je potrebné uložiť mu trest, ktorý by bol spojený s obmedzením osobnej slobody, nakoľko okresný súd je toho názoru, že preventívny účel trestu a ponaučenie do budúcnosti u obžalovaného je možné dosiahnuť aj uložením podmieneného trestu odňatia slobody na dolnej hranici zákonom určenej trestnej sadzby, za súčasného uloženia probačného dohľadu nad správaním sa obžalovaného v skúšobnej dobe. Súd preto obžalovanému uložil trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov s podmieneným odkladom jeho výkonu na primeranú skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 5 (päť) rokov, počas ktorej mu zároveň uložil v zmysle § 51 ods. 3 písm. d) Tr. zákona obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok.

S takýmto hodnotením sa ale krajský súd nestotožnil. Základným princípom podmieneného odsúdenia je, že súd rozhodne o odsúdení páchatel'a a uloží mu trest odňatia slobody, ale výkon trestu odloží s podmienkou, že odsúdený sa bude v priebehu určenej skúšobnej doby riadne správať a vyhovie obmedzeniam alebo splní povinnosti, pokiaľ mu boli súdom uložené. Podmienenčne možno odložiť iba výkon trestu odňatia slobody vo výmere neprevyšujúcej dva, resp. tri roky za podmienky, že s ohľadom na doterajší život páchatel'a a okolnosti prípadu možno dôvodne predpokladať úspešnú nápravu páchatel'a a ochranu spoločnosti, alebo ak súd prijme záruku za nápravu páchatel'a. Podmienky môžu byť splnené aj súčasne. Spoločným znakom je, že súd nepovažuje výkon trestu za nevyhnutný. Pri hodnotení podmienok pre podmienené odsúdenie súd síce musí prihliadnuť na osobu páchatel'a a k okolnostiam prípadu, súčasne však musí zvážiť, či podmieneným odkladom výkonu trestu bude dosiahnutý účel trestu. To znamená, že podmienky pre podmienený odklad výkonu trestu nie je možné hodnotiť izolovane od ustanovenia § 34 ods. 1 <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TArticles.ascx&phContent=~/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=4777118&FragmentId2=4777118>> Tr. zákona.

Odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu vo vzťahu k výroku o treste zastáva názor, že súd prvého stupňa v rámci zásad platných pre ukládanie trestov nedostatočne vyhodnotil všetky okolnosti, ako aj momenty, ktoré ovplyvňujú požiadavku ochrany spoločnosti a občanov pred páchaním takejto trestnej činnosti ako aj osobu páchatel'a a preto pochybil pri rozhodovaní o spôsobe výkonu trestu.

V kontexte uvedeného krajský súd po zvážení všetkých ďalších pri rozhodovaní o výmere trestu do úvahy prichádzajúcich okolností, s prihliadnutím najmä na tú skutočnosť, že v osobe obžalovaného ide o páchatela, ktorý sa v minulosti už viackrát opakovane dopustil trestnej činnosti (dokonca aj trestného činu lúpeže), pričom mu boli ukladané podmiennečné tresty odňatia slobody, sa opätovne dopustil ďalšej závažnej trestnej činnosti. Je celkom evidentné, že obžalovaný R. B. si vôbec nevzal ponaučenie zo svojich skorších potrestaní, kedy mu štát umožnil tresty odňatia slobody vykonávať na slobode, ale znova sa dopustil ďalšej trestnej činnosti. O nerešpektovaní právnych noriem svedčí aj bohatý register potrestaní za spáchanie rôznych priestupkov.

Práve vzhľadom na osobu páchatela, okolnosti prípadu, opakované páchanie priestupkovej a trestnej činnosti obžalovaným, nemá odvolací súd za to, že podmiennečným odkladom výkonu trestu bude dosiahnutý účel trestu sledovaný ust.

§ 34 ods. 1 Tr. zákona.

Krajský súd vychádzal jednak z osoby obžalovaného ako aj závažnosti činu a preto sa nestotožnil s rozhodnutím prvostupňového súdu ohľadne trestu, predovšetkým spôsobu jeho výkonu, pričom s prihliadnutím na osobu obžalovaného R. B., ktorá bola opakovane v minulosti súdne trestaná a to najmä za trestnú činnosť majetkového charakteru a po zvážení všetkých okolností spáchania činu, odvolací súd má za to, že na prevýchovu obžalované je potrebné ukladať nepodmiennečný trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov, t. j. na dolnej hranici trestnej sadzby, čo v plnej miere zodpovedá zásadám pre ukladanie trestov, ako z pohľadu individuálnej, tak aj z pohľadu generálnej prevencie.

Keďže obžalovanému bol ukladaný nepodmiennečný trest odňatia slobody, krajský súd zároveň rozhodol aj o spôsobe výkonu uloženého trestu a obžalovaného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Odvolací súd konštatuje, že boli splnené zákonné podmienky pre výkon takéhoto trestu, vzhľadom na to, že obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozsudku.

jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.